

การจัดการความรู้การผลิตและการตลาดมะขามเทศของเกษตรกร อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

โดย

ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 3 จังหวัดนครราชสีมา
กองขยายพันธุ์พืช กรมส่งเสริมการเกษตร

การจัดการความรู้ (KM) ปี ๒๕๖๑

เรื่อง

การผลิตและการตลาดมะขามเทศของเกษตรกร
อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

โดย

ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ ๓ จังหวัดนครราชสีมา

กองขยายพันธุ์พืช กรมส่งเสริมการเกษตร

การจัดการความรู้

การผลิตและการตลาดมะขามเทศของเกษตรกร อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

๑. บทนำ

การจัดการความรู้เป็นการรวบรวมความรู้ที่มีอยู่ในตัวบุคคลมาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ผู้รับความรู้สามารถเข้าถึงความรู้และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจุบันในเขตอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา มีเกษตรกรให้ความสนใจในการปลูกมะขามเทศเป็นอาชีพแพร่หลายมากขึ้น และมีรายได้จากการปลูกมะขามเทศมาเลี้ยงดูครอบครัว อีกทั้งมะขามเทศเป็นพืชที่เจริญเติบโตง่าย ทนเค็ม เหมาะสมกับการปลูกในเขตพื้นที่อำเภอโนนสูง ซึ่งดั้งเดิมมีการทำนาแต่ไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร เกษตรกรจึงปรับเปลี่ยนพื้นที่มาปลูกมะขามเทศแทน อีกทั้งยังมีเกษตรกรในพื้นที่ให้ความสนใจและเริ่มปลูกกันมากขึ้นคาดว่าจะขยายพื้นที่ปลูกเพิ่มขึ้นอีก ดังนั้น เพื่อให้เกษตรกรที่สนใจด้านการปลูกมะขามเทศและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีแนวทางการผลิตมะขามเทศที่ถูกต้อง เหมาะสม และสามารถนำความรู้จากเกษตรกรผู้มีประสบการณ์ด้านการผลิตเป็นเวลานาน ศูนย์จึงดำเนินการจัดการความรู้เพื่อถอดองค์ความรู้จากเกษตรกรผู้ทรงความรู้ เพื่อนำข้อมูลมาจัดการความรู้ให้เป็นระบบ และนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และประยุกต์ใช้ในงานส่งเสริมการเกษตรต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อสร้างและแสวงหาความรู้ในการปลูกมะขามเทศของเกษตรกรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์
- ๒.๒ เพื่อจัดการความรู้ให้เป็นระบบและนำไปใช้ปฏิบัติงานได้จริง

๓. วิธีการดำเนินงาน

คณะทำงานจัดการความรู้ (KM)

๑. นางสาวสุตาดิจิต จิตลดาพร ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
๒. นางสาวปริญญา บุญทรงสันติกุล ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร
๓. นายวิทย์ ชาญชาติณรงค์ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

การจัดการความรู้ เรื่อง การผลิตและการตลาดมะขามเทศของเกษตรกร อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ทางศูนย์ฯ ได้ดำเนินการสัมภาษณ์ และตรวจเยี่ยมแปลงเกษตรกรผู้ปลูกมะขามเทศอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา โดยมีเกษตรกรผู้ทรงความรู้ที่มีประสบการณ์ในการปลูกมะขามเทศจำนวน ๒ ราย คือ ๑. นายบุญช่วย ประจิต ๒. นายวิฑูรย์ สารโคกสูง โดยทางผู้ดำเนินการศึกษาข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร ข้อมูลการปลูกมะขามเทศ และข้อมูลทางการตลาดในการจำหน่ายผลผลิต

๔. กิจกรรมที่ทำ

- ๔.๑ ดำเนินการศึกษาข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร
- ๔.๒ ดำเนินการศึกษาข้อมูลการปลูกมะขามเทศ
- ๔.๓ ดำเนินการศึกษาข้อมูลทางการตลาดในการจำหน่ายผลผลิต
- ๔.๔ ถ่ายทอดข้อมูลการผลิตมะขามเทศให้แก่เกษตรกรที่สนใจเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
- ๔.๕ เผยแพร่แนวทางการดำเนินงานให้แก่บุคคลทั่วไปเพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ด้านการผลิตและการส่งเสริมเกษตรกร

๕. องค์ความรู้

๕.๑ ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรผู้ปลูกมะขามเทศ จำนวน ๒ ราย

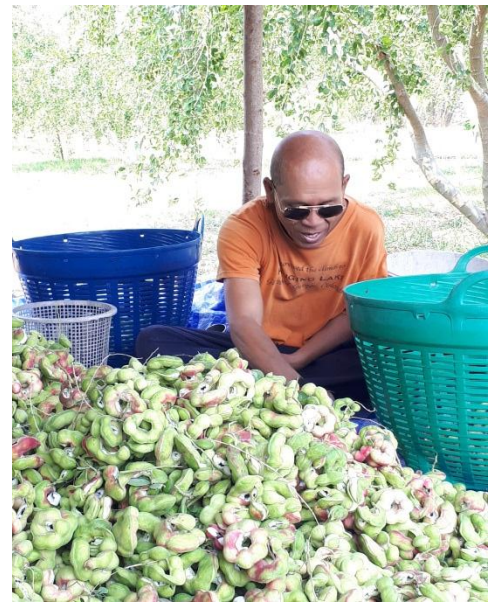
๑. นายบุญช่วย ประจิด

ที่อยู่ ๑๑๑ หมู่ ๓ ตำบลลำคองหงส์ อำเภอโนนสูง
จังหวัดนครราชสีมา

เบอร์ติดต่อ ๐๖๕-๒๕๖๖๘๒๓

ประวัติส่วนตัว

อายุ ๖๒ ปี
การศึกษา ประถมศึกษาปีที่ ๔
อาชีพหลัก เกษตรกร
พืชที่ปลูก ทำนา และปลูกมะขามเทศ
รวมพื้นที่ปลูก ๒๐ ไร่

ข้อมูลการผลิต

๑) นายบุญช่วย ประจิด ประกอบอาชีพเดิมคือ การเลี้ยงวัวและทำนาซึ่งมีเห็นว่ารายได้ไม่มากพอ จึงคิดที่จะทำการเกษตรอย่างอื่นเพื่อให้มีรายได้มากขึ้น จึงได้นำมะขามเทศเข้ามาปลูกในพื้นที่เมื่อปี ๒๕๔๖ โดยอยากปลูกเอง ซึ่งปัจจุบันนายบุญช่วย ประจิด มีประสบการณ์ในการปลูกมะขามเทศถึง ๑๕ ปี ปัจจุบันมีพื้นที่ปลูกมะขามเทศทั้งหมด ๑๐ ไร่

๒) ลักษณะการปลูก

สายพันธุ์มะขามเทศ พันธุ์พระพุทธรบาท

ลักษณะประจำพันธุ์ รสชาติดี ตลาดต้องการ มีเนื้อสีชมพู เก็บข้ามคืนได้รสชาติไม่เสียไป
พื้นที่ปลูก ๑๐ ไร่

ลักษณะดินในแปลงปลูก เป็นดินทรายปนเหนียว (ทรายปนตม)

วิธีการปลูก

- ลักษณะแปลงปลูก ขุดบ่อน้ำในแปลง และทำร่องสวน
- จำนวนปลูก ๑๕๐ ต้น ต่อ ๑๐ ไร่
- ระยะปลูก ๗ x ๘ เมตร หรือ ๘ x ๘ เมตร
- ขนาดหลุมปลูก ๓๐ x ๓๐ เซนติเมตร
- การปลูก ใช้ไม้ปักมัดติดกับต้นเพื่อป้องกันกิ่งหัก
- วัสดุรองกันหลุม แกลบดำ ปุ๋ยคอก โดยในพื้นที่เป็นดินใหม่ไม่ค่อยได้ใช้วัสดุปลูก ทำการฆ่าเชื้อในดินด้วยการใส่แกลบดำ ปุ๋ยคอกลงในหลุมแล้วจุดไฟ รอให้ฝนตกแล้วจึงขุดหลุมปลูก
- ลักษณะต้นพันธุ์ เป็นกิ่งตอน ซึ่งตอนมาจากกิ่งกระโดง ขนาดกิ่งพอดีสูงประมาณ ๕๐ เซนติเมตร
- เริ่มต้นการปลูก เริ่มปลูก ๑๐๐ กิ่ง ราคาต้นพันธุ์ ต้นละ ๑๕ บาท การปลูก เริ่มต้นจะปลูกค่อนข้างลึกเพื่อป้องกันต้นโยกจากลมพัด ให้สังเกตต้นที่พร้อมลงปลูก ให้มีกิ่งแตกใหม่หลังซำกิ่งตอน ประมาณ ๓ นิ้ว จึงนำลงปลูกได้ ช่วงเวลาปลูกใหม่เดือนสิงหาคม

การดูแลรักษา

- ช่วงก่อนเก็บเกี่ยว เมื่อปลูกได้ระยะหนึ่งแล้ว ให้ยึดกิ่ง ๓ ด้าน ทำการโน้มลงให้สวยงามเพื่อให้ต้นไม้สูงมากนัก โนมลงประมาณ ๑ เมตร จากพื้นดิน จะสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ง่าย
การตัดแต่งกิ่งก่อนเก็บผลผลิต ตัดแต่งกิ่งออกเพื่อไม่ให้มีกิ่งบนต้นมากเกินไป เพราะเมื่อผลผลิตออกมาฝักจะไม่สวย ตัดกิ่งออกให้ต้นโปร่งไม่ทึบจนเกินไป ทำการใส่ปุ๋ยคอก รดน้ำ เมื่อถึงเดือนตุลาคม ใส่ปุ๋ย ๑๕-๑๕-๑๕ บางๆ (ประมาณ ๒ กำมือต่อต้น) พร้อมตัดแต่งกิ่ง หลังจากหมดฝนใส่ปุ๋ยละลายน้ำแทน ในเดือนพฤศจิกายน ต้นมะขามเทศเริ่มติดดอก จึงเริ่มฉีดฮอร์โมนกระตุ้นตาออก หรือใช้ปุ๋ยน้ำ ปุ๋ยเกล็ด เมื่อเริ่มติดฝักอ่อน ฉีดยากันแมลง จำพวกแมลงวันทองและหนอนกินใบ ประมาณ ๓-๗ วันครั้ง (ฉีดยาฆ่าแมลงเฉพาะช่วงที่มีแมลงเท่านั้น) โดยฉีดบริเวณลำต้นและดินด้วย
- ช่วงระหว่างเก็บเกี่ยว เริ่มเก็บเกี่ยวผลผลิตชุดแรก ในเดือนธันวาคม ในช่วงนี้ต้องให้น้ำร่วมด้วย เก็บผลเสร็จและรดน้ำตาม ให้น้ำทุก ๓ วัน จนกว่าจะเก็บผลผลิตหมด ช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิตเต็มที่ตั้งแต่เดือน พฤษภาคมถึงกลางกุมภาพันธ์ ปริมาณผลผลิตที่เก็บได้เยอะ ประมาณ ๓๐๐ กิโลกรัมต่อครั้ง
การเก็บเกี่ยว จะเก็บผลดิบที่ยังมีสีเขียวอยู่ เพื่อเมื่อขนส่งไปถึงปลายทางผลจะสุกพอดี ฝักจะสวย และได้ราคาดี
- ช่วงหลังเก็บเกี่ยว ในปีนี้ไม่ได้ทำการตัดแต่งกิ่งหลังเก็บเกี่ยว ซึ่งจะรอตัดแต่งครั้งเดียวเมื่อเดือนตุลาคม แต่หากใครต้องการตอนกิ่งก็ให้ตัดแต่งกิ่งหลังการเก็บเกี่ยวได้เลย เพื่อให้ได้กิ่งใหม่ทำการตอนกิ่งขยายพันธุ์ ปุ๋ยที่ใส่ในช่วงระยะนี้ให้ใส่ ปุ๋ยซีไค ชีววัฏภาคน้ำตาล และEM เพื่อบำรุงต้น หากใครจะตอนกิ่งจำหน่ายในช่วงนี้จะได้ราคาตันละ ๓๕ บาท เมื่อกิ่งตอนออกรากก็นำมาชำลงถุงดำไว้เพื่อจำหน่าย ซึ่ง ๒ ปีที่ผ่านมา คุณบุญช่วย ได้ตอนกิ่งจำหน่ายหลังเก็บเกี่ยวก็สามารถมีรายได้เพิ่มอีกทางหนึ่ง
- ระยะการติดดอกมะขามเทศ

เดือนตุลาคม	ให้ทำการใส่ปุ๋ย
เดือนพฤศจิกายน	มะขามเทศออกดอก
ปลายเดือนธันวาคม	เริ่มเก็บเกี่ยว
- ระยะเก็บเกี่ยว ปลายธันวาคม ถึง กลางมีนาคม ของทุกปี
ผลผลิตเต็มที่ มกราคมถึงกุมภาพันธ์
- วิธีการเก็บเกี่ยว จ้างแรงงานคนในการเก็บเกี่ยวผลผลิต สำหรับพื้นที่ปลูก ๑๐ ไร่ ของคุณบุญช่วย จ้างแรงงาน ๘ คน ค่าแรงงาน เข้า-เที่ยง ๒๐๐ บาท หากเข้า-ช่วงบ่าย ๓๐๐ บาท โดยการเก็บเกี่ยวจะเก็บตั้งแต่เช้าตรู่ ส่วนช่วงบ่ายจะทำการคัดแยกผลผลิตเพื่อส่งจำหน่ายในตอนเย็น
- ปริมาณผลผลิต คุณบุญช่วยได้ผลผลิตในรอบปีที่ผ่านมา (ปี ๒๕๖๑) ประมาณ ๗.๕ ตันบนพื้นที่ปลูก ๑๐ ไร่

ข้อมูลการตลาด

๑) การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว

- การคัดแยกผลผลิต หลังการเก็บเกี่ยวในแต่ละวัน จะต้องทำการคัดแยกผลผลิตก่อนการจำหน่าย โดยคัดแยกผลผลิต ๒ ขนาด คือ
 - +++ ขนาดฝักใหญ่
 - +++ ขนาดฝักเล็ก
- การจำหน่าย
 - ราคาจำหน่าย (ปี ๒๕๖๑)
 - ขนาดฝักใหญ่ ราคาขาย ๔๐-๔๕ บาทต่อกิโลกรัม
 - ขนาดฝักเล็ก ราคาขาย ๓๐ บาทต่อกิโลกรัม
- รายได้ ปีที่ผ่านมา (ปี ๒๕๖๐) มีรายได้รวมจากการจำหน่าย ประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ บาทต่อพื้นที่ปลูก ๑๐ ไร่
 - รายได้จากการเก็บเกี่ยว แต่ละวันจะไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับปริมาณผลผลิต
 - ช่วงผลผลิตมากที่สุด จำหน่าย ๒๐,๐๐๐ x ๕ วัน = ๑๐๐,๐๐๐ บาท
 - ช่วงผลผลิตปานกลาง จำหน่าย ๑๐,๐๐๐ x ๑๐ วัน = ๑๐๐,๐๐๐ บาท
 - ช่วงผลผลิตน้อย จำหน่าย ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาทต่อครั้ง = ๑๐๐,๐๐๐ บาท
 - รวมรายได้ต่อปี = ๓๐๐,๐๐๐ บาท
- วิธีการจำหน่าย มีผู้มารับซื้อผลผลิตที่สวน ๓ ปีติดต่อกัน โดยไม่ต้องนำไปขายที่ตลาดเอง โดยผู้รับซื้อเป็นพ่อค้าที่เป็นคนรู้จักในหมู่บ้าน และเป็นเครือญาติกัน
- สถานที่จำหน่ายผลผลิต ผู้รับซื้อจะไปขายผลผลิตส่งต่อให้กับแม่ค้าในตลาดที่อำเภอเมืองนครราชสีมา และส่งขายในพื้นที่ต่างจังหวัด และส่งขายแดนประเทศ เช่น ชองจอม และเขมรราชู

๒) ปัญหาและอุปสรรคในการปลูกมะขามเทศ

พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคของการผลิตคือ ฝนตกในช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิตซึ่งถือว่าเป็นความเสียหายอย่างมากจะส่งผลให้ฝักมะขามเทศไม่สวย ผลดำ ผิวไหม้ และฝักแตก แต่ถ้าฝนตกช่วงติดฝักอ่อน ก็จะทำให้เกิดภาวะเสี่ยงสูงที่จะติดเชื้อราทั้งหมด

วิธีการแก้ไข เกษตรกรจะทำการสลับต้นช่วย เพื่อลดการสูญเสียลงได้บ้าง

สวนมะขามเทศ นายบุญช่วย ประจित
ที่อยู่ ต.ลำคองหงส์ อ.โนนสูง จ.นครราชสีมา

๒. นายวิฑูรย์ สารโคกสูง

ที่อยู่ ๗๗ หมู่ ๓ ตำบลลำคองหงส์ อำเภอนोनสูง
จังหวัดนครราชสีมา

เบอร์ติดต่อ ๐๙๔-๒๙๕๐๖๓๓

ประวัติส่วนตัว

อายุ ๖๗ ปี
การศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ ๖
อาชีพหลัก เกษตรกร
พืชที่ปลูก ทำนา และปลูกมะขามเทศ
รวมพื้นที่ปลูก ๖ ไร่

ข้อมูลการผลิต

๑) นายวิฑูรย์ สารโคกสูง ประกอบอาชีพเดิมคือ การทำไร่ ทำนา ประกอบอาชีพประจำเป็นลูกจ้างในโรงเรียน เมื่อใกล้เกษียณจึงหันมาปลูกมะขามเทศเพื่อสร้างรายได้ให้กับครอบครัว โดยมีความสนใจปลูกมะขามเทศเพราะทำนาเพียงอย่างเดียวไม่ค่อยได้ผลผลิตเท่าที่ควรจึงปลูกมะขามเทศเพื่อเพิ่มรายได้ โดยซื้อที่ดินเพิ่มเติมเพื่อปลูกมะขามเทศโดยเฉพาะ ปัจจุบันมีพื้นที่ปลูกประมาณ ๖ ไร่ ซึ่งในพื้นที่มีการขุดสระน้ำเพื่อใช้เก็บกักน้ำในการเพาะปลูก

๒) ลักษณะการปลูก

สายพันธุ์มะขามเทศ พันธุ์เพชรโนนไทย ได้ต้นพันธุ์มาจาก บ้านดอนสระจันทร์ อำเภอนोनไทย ซึ่งเป็นแปลงเกษตรกรดีเด่น

ลักษณะประจำพันธุ์ รสชาติดี เนื้อนุ่ม กรอบ ฝักใหญ่

เริ่มแรกนำต้นพันธุ์มาปลูก ๓๐ กิ่งตอน หลังจากนั้นจึงขยายพันธุ์เอง

พื้นที่ปลูก ๖ ไร่

วิธีการปลูก

- ลักษณะแปลงปลูก ขุดบ่อน้ำในแปลง และทำร่องสวน
- จำนวนปลูก ๑๐๐ ต้น ต่อ ๖ ไร่
- ระยะปลูก ๖ x ๘ เมตร ขึ้นอยู่กับพื้นที่ ถ้าระยะห่างมากขึ้นจะดี (ระยะที่แนะนำ ไม่ต่ำกว่า ๘ x ๘ เมตร)

สามารถปลูกได้ ๘-๑๒ เมตร)

- ขนาดหลุมปลูก ๑ หน้าจอบ
- การปลูก ขุดหลุมปลูกตื้นๆ ลึกประมาณ ๑ หน้าจอบ
- วัสดุรองก้นหลุม ขี้วัว
- ลักษณะต้นพันธุ์ เป็นกิ่งตอน ซื้อมาเริ่มแรกประมาณ ๓๐ กิ่ง โดยใช้กิ่งกระโดงที่แตกใหม่เป็นกิ่งพันธุ์
- เริ่มต้นการปลูก เริ่มปลูก ๓๐ กิ่ง หลังจากนั้นเมื่อต้นโตเต็มที่ขยายพันธุ์ด้วยการตอนกิ่งเอง เพื่อเพิ่มปริมาณการเพาะปลูก ปัจจุบันมีต้นพันธุ์ทั้งหมด ๑๐๐ ต้น

การดูแลรักษา

- ช่วงก่อนเก็บเกี่ยว ระยะปลูกใหม่หมั่นรดน้ำเมื่อดินแห้ง ใส่ขี้วัวตามปกติ เริ่มปลูกประมาณช่วงเช้าหน้าฝน ปลูกได้ ๘ เดือน เริ่มติดผล ใส่ปุ๋ยเคมี สูตร ๑๕-๑๕-๑๕ หรือ ๑๖-๑๖-๑๖ ประมาณ ๖-๗ กำมือ รอบต้น
 - ++ ก่อนติดผล ใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยเคมี ใส่ฮอร์โมน (แซกคาไรด์) ให้ช่วยติดผล ถ้ามีแมลงก็จะพ่นยาบ้าง เพื่อป้องกัน แมลงวันทอง แมลงปีกแดง เพลี้ยแป้ง เป็นต้น ซึ่งแมลงจะมารบกวนช่วงติดดอก และติดผลอ่อน และมีการใช้ฮอร์โมนธรรมชาติบ้าน โดยใช้สารสะเดา ผสมกับน้ำส้มควันไม้บ้าง
- ช่วงระหว่างเก็บเกี่ยว พ่นฮอร์โมน ใส่ปุ๋ยเคมี ต้นละประมาณ ๖-๗ กำมือ ให้น้ำและเติมปุ๋ยคอกบ้างในช่วงติดดอก การให้น้ำมะขามเทศ ให้ดูที่ผิวดินเป็นหลัก เพื่อให้ผิวดินมีความชุ่มชื้นอยู่เสมอ
- ช่วงหลังเก็บเกี่ยว
 - ++ การตัดแต่งกิ่งหลังระยะเก็บเกี่ยว ควรเลือกเก็บไว้แต่กิ่งที่จำเป็น โดยคำนึงถึงความสะดวกต่อการเก็บเกี่ยวเป็นหลัก ตัดแต่งกิ่งเล็ก กิ่งน้อย ให้เลื้อยทิ้งเพื่อเปิดทรงพุ่มให้แสงส่องเข้าถึงพื้นดิน เน้นเหลือกิ่งหลักๆ (กิ่งใหญ่) ไว้ก่อน หากกิ่งหลักยาวเกินไปให้แต่งปลายออก เลือกตัดแต่งกิ่งที่สูงเกินไปออกเพื่อความสะดวกในการเก็บเกี่ยวผลผลิต
 - ++ การเหลือกิ่งไว้ตอน ให้ตัดแต่งกิ่งเมื่อไว้ตอนบ้างเพื่อมีคนสังชื่อ โดยตอนกิ่งห่างจากโคนกิ่งประมาณ ๑ ช่วงแขน หลังจากตัดแต่งกิ่งเสร็จแล้วให้บำรุงต้นหลังฝนตก และควรตัดแต่งกิ่งให้เสร็จก่อนต้นจะติดดอก
 - ++ วิธีกำจัดกิ่งที่ตัดแต่งแล้ว ให้วางไว้ใต้ต้นจนกว่ากิ่งจะแห้งแล้วค่อยนำออกไปทิ้งนอกแปลง เพื่อให้เศษใบแก่ร่วงหล่นเป็นปุ๋ยให้กับต้น
- ระยะการติดดอกมะขามเทศ เดือนกันยายนถึงตุลาคม หรือ เดือนตุลาคมถึงพฤศจิกายน โดยควรเริ่มบำรุงต้นประมาณเดือนกันยายน
- ระยะเก็บเกี่ยว ปลายธันวาคม ถึง ต้นมีนาคม ของทุกปี
- วิธีการเก็บเกี่ยว ในช่วงแรก เก็บเกี่ยววันเว้นวัน
 - ในช่วงกลาง เก็บเกี่ยวทุกวัน (ผลผลิตออกเยอะ)
 - แรงงานเก็บเกี่ยวในช่วงนี้ ใช้คนเก็บประมาณ ๕-๖ คนต่อวัน (จำนวน ๑๐๐ ต้น บนพื้นที่ ๖ ไร่) โดยทยอยเก็บผลผลิตหมุนเวียนกันไป
- ปริมาณผลผลิต คุณบุญช่วยได้ผลผลิตในรอบปีที่ผ่านมา (ปี ๒๕๖๑) ประมาณ ๕ ตันกว่าๆ (๑๐๐ ต้น/ ๖ ไร่) ค่าจ้างแรงงาน วันละ ๒๐๐ บาท /คน/วัน

ข้อมูลการตลาด

๓) การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว

- การคัดแยกผลผลิต หลังการเก็บเกี่ยวในแต่ละวัน จะต้องทำการคัดแยกผลผลิตก่อนการจำหน่าย โดยคัดแยกผลผลิต ๒ ขนาด คือ
 - +++ ขนาดฝักใหญ่
 - +++ ขนาดฝักเล็ก
- การจำหน่าย
 - ราคาจำหน่าย (ปี ๒๕๖๑)

ขนาดฝักใหญ่	ราคาขาย ๕๐	บาทต่อกิโลกรัม
ขนาดฝักเล็ก	ราคาขาย ๓๐	บาทต่อกิโลกรัม
ผลผลิตต่อวัน	ช่วงแรก	๑๐-๒๐ กิโลกรัมต่อวัน
	ช่วงผลผลิตออกมา	๑๐๐ กิโลกรัมต่อวัน

- รายได้ ปีที่ผ่านมา (ปี ๒๕๖๑) ปีที่ ๖ ของการเพาะปลูก ซึ่งปีนี้ได้ราคาดีที่สุดในปี มีรายได้รวมจากการจำหน่าย ประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาทต่อพื้นที่ปลูก ๖ ไร่ รายได้จาก การเก็บเกี่ยว แต่ละวันจะไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับปริมาณผลผลิต
 - วิธีการจำหน่าย ผักญาติจำหน่ายในตัวเมืองโคราช หรือตามอำเภอต่างๆ และญาติส่งขายอีกที่หนึ่งโดยญาติเป็นผู้รวบรวมรับหลายสวน
 - สถานที่จำหน่ายผลผลิต ญาติรับซื้อที่บ้าน ขายในตัวเมืองโคราช และต่างอำเภอ
- ๔) ปัญหาและอุปสรรคในการปลูกมะขามเทศ พบว่า

- ๑) แมลงศัตรูพืช - บึ้ง หนอน ดักแด้ ทำลายโดยเจ้าล่าต้น
 - เพลี้ย และแมลงต่างๆ

วิธีการป้องกันแมลงของสวนลุงวิฑูรย์ ในช่วงผลผลิตออกแล้วจะต้องใช้สารธรรมชาติในการป้องกันกำจัดแมลงวันทอง และแมลงอื่นๆ โดยไม่ใช้สารเคมี เพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค โดยลุงวิฑูรย์มีวิธีการดังนี้

ป้องกันแมลง : พริกแกง + ยาฉุน + น้ำ

อัตราส่วน : ๑ กก. + ๐.๕ กก. + ๒๐ ลิตร

นำไปหมักรวมกัน ๑ วัน แล้วนำมาฉีดพ่นได้เลย

วิธีการใช้ : นำน้ำใส่ๆ ที่กรองได้ ๑ แก้ว (๒๕๐ ซีซี) ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

ฉีดพ่นช่วงที่มีแมลงทุก ๗ วัน

๒) ฝน ในปี ๒๕๖๑ นี้ ฝนค่อนข้างจะมาเร็ว ทำให้ผลผลิตชุดแรกๆ เสียหาย ซึ่งสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้มากในช่วง เดือนมกราคมถึงกุมภาพันธ์

สวนมะขามเทศ นายวิฑูรย์ สารโคกสูง
ที่อยู่ ต.ลำคองหงส์ อ.โนนสูง จ.นครราชสีมา

รายงานผลการวิเคราะห์ตัวอย่างดิน
กลุ่มวิเคราะห์ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 3
กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

64 ม.7 ต.จอหอ อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30310 โทรศัพท์ 044-371-354 ต่อ 21

เลขที่รับ 62/116 รหัสตัวอย่าง 3620963 วันที่รับตัวอย่าง 10/05/2561
ชื่อเกษตรกร
ที่อยู่
รายละเอียด
ผู้ส่งตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ดิน

รายการวิเคราะห์	หน่วย	ผลวิเคราะห์	ระดับ	ค่ามาตรฐานการวิเคราะห์ดิน						
				<=4.5 กรด รุนแรง	>4.5 - 5.5 กรดจัด	>5.5 - 6.5 กรดเล็กน้อย	>6.5 - 7.3 กลาง	>7.3 - 8.4 ด่าง เล็กน้อย	>8.4 ด่างจัด	
1. ความเป็นกรด-ด่าง (pH) (ดินน้ำ = 1:1)	-	6.50	กรดเล็กน้อย							
2. ความต้องการปูน (LR) (Woodruff)	CaCO ₃ kg/rai	-								
3. ค่าความเค็มดิน, dS/m (EC, ดินน้ำ อัตราส่วน 1:5)	dS/m	0.56	เค็มปานกลาง	<=0.15 ไม่เค็ม	>0.15 - 0.30 เค็มน้อยมาก	>0.30 - 0.60 เค็มปานกลาง	>0.60 - 1.20 เค็มจัด	>1.20 เค็มจัดมาก		
4 ปริมาณอินทรีย์วัตถุ (OM) (OM, Walkley and Black)	%	0.47	ต่ำมาก	<=0.5 ต่ำมาก	>0.5 - 1.0 ต่ำ	>1.0 - 1.5 ค่อนข้างต่ำ	>1.5 - 2.5 ปานกลาง	>2.5 - 3.5 ค่อนข้างสูง	>3.5 - 4.5 สูง	>4.5 สูงมาก
5. ปริมาณฟอสฟอรัส (P) (ext. by DA)	mg/kg	2.00	ต่ำมาก	<=7 ต่ำมาก	>7 - 12 ต่ำ	>12 - 24 ปานกลาง	>24 - 50 สูง	>50 สูงมาก		
6. ปริมาณโพแทสเซียม (K) (ext. by DA)	mg/kg	12.00	ต่ำมาก	<=16 ต่ำมาก	>16 - 30 ต่ำ	>31 - 60 ปานกลาง	>60 - 120 สูง	>120 สูงมาก		
7. ปริมาณแคลเซียม (Ca) (ext. by DA)	mg/kg	918.00	สูง	<=101 ต่ำ	>101 - 200 ปานกลาง	>200 สูง				

คำแนะนำในการใส่ปุ๋ย (เลือกใช้ปุ๋ยเพียงชนิดเดียว)

ปุ๋ยขาว - กก. ต่อไร่ หรือ ปุ๋ยมาร์ล - กก. ต่อไร่
หรือ หินปูนบด - กก. ต่อไร่ หรือ ปุ๋ยโดโลไมท์ - กก. ต่อไร่

คำแนะนำการใช้ปุ๋ยเคมี

ชนิดพืชที่ปลูก	ปริมาณธาตุอาหารที่พืชต้องการ (N - P ₂ O ₅ - K ₂ O)	คำแนะนำ
มะขามเทศ	420-350-350 กก./ไร่	ใช้สูตร 15-15-15 = 2.33 กก./ต้น และสูตร 46-0-0 = 0.15 กก./ต้น

ขอรับรองผลวิเคราะห์ดินเฉพาะตัวอย่างที่ส่งมาเท่านั้น
ห้ามนำไปโฆษณาเพื่อการใดๆ ทั้งสิ้น

ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ ๓ จังหวัดนครราชสีมา
ต. โนนสูง อ. โนนสูง จ. นครราชสีมา

ขอขอบพระคุณ คุณลุงบุญช่วย ประจิด และคุณลุงวิฑูรย์ สารโคกสูง
ที่อนุเคราะห์ข้อมูลในการจัดทำองค์ความรู้การปลูกมะขามเทศเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ มา ณ โอกาสนี้